

OSUUSLIIKE IMATRA

TOIMINTAKERTOMUS

50:s TOIMINTAVUOSI

VUODELTA 1 9 5 2

Liikkeemme

50-VUOTISJUHLAT

pidetään Imatralla, kauppalan
uudella **keskusurheilukentällä**
sunnuntaina kesäkuun 28 päi-
vänä 1953 alkaen kello 13,00.

Osuusliike Imatra i.l.

Imatrankoski

OSUUSLIIKE IMATRA i.l.

VUONNA

1952

Johtokunnan kertomus 50. toimintavuodelta.

I. SUOMEN TALOUSELÄMÄ VUONNA 1952.

Maailmantaloudessa tapahtui vuodenvaihteen 1951/1952 tienoilla käänne kaukoidän sodan aiheuttamasta korkeasuhdanteesta heikkenevään suuntaan. Eräillä tuotannon aloilla ilmeni menekkivaikeuksia, niistä johtuvan tuotannon supistumista ja hintojen alenemista. Nämä ilmiöt heijastuivat maamme talouteen siten, että jo vuoden alkupuolella tärkeimpien vientitavaroittemme puutavaran, selluloosan ja paperin tuontia ostajamaissa viranomaisten toimesta supistettiin. Samalla esitettiin hintojen alentamisesta voimakkaita vaatimuksia, joihin suomalaisten ja ruotsalaisten viejien oli pakko lopulta suostua. Seurauksena oli maamme viennin voimakas supistuminen niin määrällisesti kuin markkamääräisestikin. Johdonmukaisesti viranomaisten oli ryhdyttävä myös supistamaan tuontia, mutta ulkomaankaupan liiketoimien vaatiman pitkän ajan vuoksi näiden toimenpiteiden vaikutukset eivät vielä paljon tuntuneet. Vapaan viennin arvo oli 156.745 milj. mk ja tuonnin arvo 182.080 milj. mk, joten kauppataaseemme osoitti 25.334 milj. mk:n tuonti-enemmyyttä, kun edellisenä vuonna vienti oli 31.303 milj. mk suurempi kuin tuonti.

Viennin pientyminen aiheutti tietysti monenlaisia muutoksia talouselämässämme. Vientiteollisuus supisti menekkivaikeuksien vuoksi tuotantoaan ja vähensi raakapuun ostoja. Alkoi ilmetä työttömyyttä — vuoden lopussa työttömien luku oli 35.501 —, ja metsänmyyntitulot maaseudulla pienenivät. Ostokyvyn heikkenemistä alkoi selvästi ilmetä, minkä johdosta myös kotimarkkinateollisuus joutui menekkivaikeuksiin sekä vähentämään työtilaisuuksia.

Viennin supistuminen vaikutti myös rahamarkkinoiden kehitykseen. Edellisen vuoden lopussa Suomen Pankissa ja liikepankeissa olleet melkoisen runsaat valuuttamäärät helpottivat silloin rahatilannetta. Viennin supistuessa ne hupenivat hyvin nopeasti aiheuttaen omalta osaltaan kireyttä rahamarkkinoilla. Säästötoiminta oli vuoden alkupuolella vielä melkoisen voimakasta, mutta työväestön työtulojen vähentyessä ja maaseudun metsätulojen ehtyessä talletusten kerääntyminen alkoi syyspuolella selvästi hidastua. Yleisön varsinaiset talletukset kaikissa luottolaitoksissa lisääntyivät vuoden kuluessa 41.776,6 milj. mk, kun vastaava talletusten kasvu edellisenä vuonna oli 39.677 milj. mk. Rahamarkkinoiden kiristyminen ilmenee kuitenkin vielä selvemmin rahalaitosten koko ottolainauksen kehitystä koskevista numeroista. Edellisenä vuonna koko ottolainauksen lisäys oli 59.474 milj. mk, mutta kertomusvuonna ainoastaan 27.110,0 milj. mk. Vuoden lopulla rahatilanne olikin äärimmäisen kireä. Keskuspankin diskonttokorko pysytettiin koko vuoden ajan muuttumattomana, $5\frac{3}{4}$ %:ssa. Haitallisen kilpailun estämiseksi yksityisten luottolaitosten kesken saatiin vuoden alkupuolella aikaan korkosopimus, jolloin ylimmäksi talletuskoroksi eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta sovittiin, rahalaitosten suuruudesta riippuen, $5\frac{1}{2}$ — $5\frac{3}{4}$ % ja shekkitilikoroksi 1 — $1\frac{1}{2}$ %.

Ulkomaankaupan aiheuttamien vaikeuksien lisäksi myös kotimaassa maatalouden alalla koettiin suuria vaikeuksia. Loppukesän ja syksyn onnettomat sääsuhteet muuttivat alkua ja keskikesästä verrattain lupaavilta näyttäneet satotoiveet nopeasti aivan päinvastaisiksi. Varsinkin eräissä osissa maata tuli käytännöllisesti katsoen miltei katovuosi. Suoritetun arvioinnin mukaan syysrukiin, kauran ja ohran sato jäi edellisen vuoden satoa pienemmäksi ja laadultaan tulos oli kaikkien viljelyskasvien osalta viimevuotista heikompi, vastaavien suhdelukujen vaihdellussa 55 %:sta (kevätehnä) 86 %:iin (syysvehnä ja peruna).

Kuten jo mainittiin, edellä selostetut erilaiset tekijät aiheuttivat supistumista myös tuotannollisessa toiminnassa. Alkupuolella vuotta teollisuuden volyymin (määrä) indeksit olivat vielä suunnilleen edellisen vuoden tasolla, mutta nimenomaan syyspuolella on ollut havaittavissa osittain voimakastakin laskua. Taloudellista aktiviteettia osoittava Mercatorin indeksi laski edellisen vuoden kokonaisluvusta 124 vuonna 1952 kokonaisluvuun 120.

Työmarkkinat olivat vuoden aikana yleensä suhteellisen rauhalliset. Hallitus voi valtalakiin nojautuen puuttua esiintyneisiin työriitoihin. Toisaalta myös uhkaava työttömyys aiheutti sen, että työriitaisuuksia ei varsinaisilla työmarkkinoilla ollut. Sen sijaan vuoden lopulla alkoi eräillä henkisen työn aloilla ilmetä melkoisen vakavia erimielisyyksiä, joiden selvittely kuitenkin jäi seuraavan vuoden puolelle.

Hintataso pysyi koko vuoden ajan melkoisen vakaana. Uusi elinkustannusindeksi, joka otettiin käytäntöön lokakuussa 1951 ja joka oli edellisen vuoden joulukuussa 100, oli vuoden lopussa 102. Vuoden kokonaisindeksiksi jäi 101. Vanha elinkustannusindeksi, joka viime vuoden lopussa oli 1071, oli vuoden 1952 joulukuussa 1117. Siinä oli siis tapahtunut 46 pisteen eli noin 4 %:n nousu. Sen sijaan kotimarkkinatavarain tukkuhintaindeksi laski vuoden kuluessa aika huomattavasti. Vuoden 1951 joulukuussa se oli 1928 ja viime vuoden lopussa ainoastaan 1765, joten lasku oli 163 eli 9,4 %. Vuoden keski-indeksien lasku sen sijaan oli ainoastaan 16 pistettä eli ei täyttä 1 %:a, joten siis voidaan sanoa tukkuhintatason pysyneen hyvin vakaana.

2. EDISTYSMIELISET OSUUSLIIKKEET.

Suhdannekehityksessä tapahtuneet muutokset kuvastuvat tietysti myös edistysmielisen osuuskauppaliikkeen toiminnassa. Sen jäsenkunnan toimeentulomahdollisuudet vähenivät talouselämän vaikeuksien lisääntyessä, varsinkin kun jäsenkunnallamme on sangen rajoitetusti käytettävään taloudellisia apulähteitä. Kuitenkin voidaan sanoa että osuuskauppaliike sittenkin selviytyi melkoisen hyvin.

Jäsenmäärä ylitti vihdoinkin $\frac{1}{2}$ miljoonan rajan, joten se vuoden lopussa oli 510.839. Vuoden kuluessa liittyi uusia jäseniä 30.691, poistui riveistä kuoleman kautta 4.579, erosi erilaisista syistä 6.479 ja erotettiin suoritetuissa jäsenluetteloiden tarkistuksissa 3.843. Näitä tarkistuksia toimitettiin viime vuoden aikana tavallista vähemmän. Jäsenmäärän nettolisäys oli edellisestä vuodesta 15.790.

Osuusliikkeiden liikevaihdon kehitys oli vuoden kuluessa yleisen suhdannekehityksen mukaisesti sangen epätasaista. Tammi—helmikuussa lisäys oli runsaat 25 % ja koko ensimmäisen neljänneksen aikana 20,3

%. Toisen neljänneksen aikana lisäysprosentti supistui jo 9,7:ään, kolmannella neljänneksellä 8:aan ja viimeisellä neljänneksellä ainoastaan 3,4 %:iin. Joulukuun liikevaihdon lisäys jäi niin vähäiseksi kuin 0,1 %:ksi. Osuusliikkeiden yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 1952 oli 57.365 milj. mk ja lisäys koko vuoden aikana 4.977 milj. mk eli 9,5 %.

Osuusliikkeiden oman tuotannon arvo oli viime vuonna 8.757 milj. mk ja se lisääntyi edellisestä vuodesta 837 milj. mk eli 10,6 %. Oman tuotannon osuus liikevaihdosta kasvoi edellisen vuoden 15,1 %:sta 15,3 %:iin.

Toimipaikkojen kehityksestä on vielä syytä mainita, että myymälöiden lukumäärä lisääntyi vuoden kuluessa 99:llä ja oli vuoden lopussa 3.538. Vuoden kuluessa avattiin 179 uutta myymälää, mutta myös lopetettiin 80, joten lisäys jäi näinkin pieneksi. Tavallista suurempi lopetettujen myymälöiden luku johtuu siitä, että osuusliikkeiden oli pakko lopettaa kannattamattomia toimipaikkoja. Ravitsemisliikkeiden lukumäärä lisääntyi 4:llä 261:een ja tuotantolaitosten luku 14:llä 282:een.

Osuusliikkeet joutuivat koko vuoden kamppailemaan sekä rahoitus- että kannattavuusvaikeuksien kanssa. Yleinen rahatilanteen kiristyminen ei voinut olla tuntumatta osuusliikkeiden toiminnassa, ja niinpä pääomien hankinta toiminnan laajentumista vastaavasti oli erittäin suuren työn takana ja osittain mahdotontakin. Osuusliikkeiden hankkimien ulkopuolisten luottojen määrä jäi tämän vuoksi hyvin vaatimattomaksi. Kannattavuuteen taas vaikuttivat liikevaihdon pieni lisääntyminen, vähittäiskaupan myyntipalkkioiden jatkuva supistuminen sekä toisaalta se, että kustannuksia ei kyetty alentamaan samassa suhteessa tulojen pienentymisen kanssa. Osuusliikkeiden tulostaso muodostuikin keskimäärin huonommaksi kuin pitkiin aikoihin.

3. OSUUSLIIKE IMATRAN TOIMINTA V. 1952.

Tämän kertomuksen alussa koko maamme taloudellista kehitystä vuoden 1952 ajalla selostavan kappaleen toteamukset heijastuvat myös oman liikkeemme toimintaa seuraavilla sivuilla käsiteltäessä. Vuoden alkukuukausina voitiin merkitä vielä reippaita myynnin lisäyksiä, mutta lisäykset pienentyivät vuoden loppua lähestyttäessä. Jokaisen kuukauden kohdalla voitiin kuitenkin koko vuoden todeta tapahtuneen myynnin lisäystä ja täten kokonaislisäyksessä pääsimme ylittämään osuuskauppojen keskimääräisen myynnin lisäyksen. Kun otetaan huomioon vuoden loppupuolella paikkakunnallamme vallinneen laajan työttömyyden on myyntisaavutustamme pidettävä tyydyttävänä.

Vuoden 1951 aikana aloitetut varsin laajat rakennustyöt jatkuivat vielä viime vuoden ajallakin. Tämä oli omiaan kiristämään liikkeemme pääomatilannetta ja kun heikompien ansiotulojen takia ei jäsenistömme vuoden jälkipuoliskolla voinut samassa tahdissa kuin vuoden alkukuukausina lisätä säästökassan talletuskantaa, nousi liikkeemme velka OTK:lle tähänastista korkeimmaksi. Ulkopuoliset pankkiluotot ovat olleet vaikeasti saatavissa, mutta jossain määrin on niitäkin kuitenkin saatu. Kokonaisvaikuttelmana voidaan todeta, että pääomatilanne on liikkeemme kohdalla siirtänyt uudet rakennussuunnitelmat eteenpäin siksi kunnes tilanne voidaan todeta helpottuneeksi. Jäsenistömme uskollisuus säästökassamme kohtaan on pätevin keino tässä tapauksessa.

Ei voi olla jo heti kertomuksemme alussa toteamatta sitä, että tyydyttävän taloudellisen tuloksen saavuttaminen kertomuskauden aikana on ollut erittäin vaikeaa. Valtiovallan toimesta on vähittäiskaupan myyntipalkkiot pudotettu niin pieniksi etteivät ne monessa tavaraladussa vastaa enää suoranaisia palkkakuluja. Myös edelleen hintojen aleneminen tekstiilien ja jalkineiden kohdalla ovat vielä kertomuskaudellakin aiheuttaneet tappioita. Se, että liikkeemme toiminta on niin vahvalla pohjalla on ollut kuitenkin auttamassa tyydyttävään lopputulokseen pääsemisessä.

On syytä kiitollisuudella antaa jäsenistölle täysi tunnustus sen uskollisuudesta niin ostoissa kuin säästökassatoiminnassakin omaa liikettä kohtaan. Jäsenistön luottamusmiehinä ovat hallintokuntiin kuuluvat jäsenet valppaasti ja taitavasti ohjailleet liikkeen toimintaa. Henkilökunta on ahkeruudella hyvällä ammattitaidolla ja tiiviillä asianharrastuksella antanut kiitollisuudella tunnustettavan panoksen vuoden tuloksen saavuttamiseen.

Päättynyt toimintavuosi oli liikkeemme viideskymmenes. Tähän kauden sisältyy liikkeemme vaiherikas vaellus pienestä alusta paikkakunnan johtavaksi suurliikkeeksi. Kun jäsenistöllä myöhemmin keväällä ilmestyvän 50-vuotisjuhlaulkaisun välityksellä on mahdollisuus tutustua tähän toimintaan kokonaisuudessaan voidaan se tässä yhteydessä sivuuttaa. Todettakoon vain että päättynyt 50. toimintavuosi oli monessa suhteessa useita taakse jääneitä vuosia vaikeampi. Uudelle viisikymmenvuotis taipaleelle voidaan kuitenkin lähteä tuloksellisen yhteistyön saavutukset pohjana, kokeneet hallintokuntien jäsenet ja toimihenkilöt työn tekijöinä ja uskollinen laajeneva jäsenjoukko asiakaspiirinä.

4. JÄSENISTÖ.

Osuuskuntaan liittyi kertomusvuotena uusia jäseniä 586 henkilöä. Jäsenmäärä on siten jatkuvasti kasvanut, joka todistaa sitä, että luottamus liikettämme kohtaan on lujittunut. Kuolemantapausten takia erosi 91 jäsentä ja paikkakunnalta poismuuttojen johdosta 181 jäsentä, joten jäsenmäärän nettolisäykseksi jää vuoden 1952 aikana 314 jäsentä. Jäsenmäärä vuoden vaihteessa oli 9050.

Ammattiyhdistyksen mukaan jakaantui jäsenmäärämme seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.	%
1. Maanviljelijät ja heihin verrattavat	812	424	1236	13,66
2. Maatalous- ja metsätyöläiset	143	80	223	2,46
3. Teknillisten ja vapaiden ammattien harjoittajat sekä virkamiehet	331	294	625	6,91
4. Toimistotyöntekijät	22	119	141	1,56
5. Liikeapulaiset ja niihin verrattavat	82	141	223	2,46
6. Varasto- ja kuljetustyöntekijät	438	204	642	7,09
7. Palveluksia suorittavat henkilöt	125	316	441	4,87
8. Teollisuuden palveluksessa olevat varsinainen teollisuusväki	3181	2158	5339	59,00
9. Talonomistajat, opiskelijat ym.	42	37	79	0,87
10. Yhteisöjäsenet			101	1,12

Osuusmaksu joka vuonna 1951 vahvistettujen uusien sääntöjen mukaan nousi 3000 markaksi ei ole osoittautunut millään tavalla haitalliseksi jäsenmäärän kasvuun. Mainitun 3000 markan osuusmaksun olivat vuoden vaihteessa suorittaneet 128 henkilöä, tehden prosenteissa 1,41 jäsenmäärästä. Täsmällisesti vuosittain osuusmaksunsa maksaneita oli loput, eli 8.922 jäsentä. Osuuspääomatili oli vuoden päättyessä 11.638.570 markkaa, lisääntyen vuoden kuluessa 2.556.734 markalla. Keskimäärin tekevät jäsenet maksamat osuusmaksut 1286 markkaa jäsentä kohden ollen siinä lisäystä edellisen vuoden maksettuihin määrään 246 markkaa.

5. TOIMIPAIKAT.

Viime vuosina on liikkeemme tihtäntynyt toimintaverkostoa hiukan joka vuosi ja niin tapahtui kuluneena vuotenakin. Maaliskuun 6. päivänä avattiin Sienimäelle valmistuneeseen Haka-taloon liha-, leipä-, maito- ja siirtomaaosaston käsittävä sekatavaramyymälä n:o 34.

Samoin avattiin Immolanjärven Isokalliossa samannimisessä asunto-osakeyhtiön talossa edellisen tyyppinen, mutta hieman tilavampi myymälä n:o 35.

Joulukuun 10. päivänä avattiin Tainionkosken Tuulikalliolla niinkään samannimiseltä asunto-osakeyhtiöltä vuokratussa liikehuoneistossa toistaiseksi uusin sekatavaramyymälämme n:o 36. Kaikki perustetut myymälät ovat saman tyyppisiä ja kalustettu ajan vaatimuk-
sia vastaavasti. Myymälöiden liikevaihto on osoittautunut varsin tyydyttäväksi ja todistaa, että osuuskuntamme jäsenet ja asiakkaat ovat ottaneet vuoden varrella hankitut toimipaikkamme omikseen. Edellämainitut myymälät toimivat vuokrahuoneistoissa.

Jo edellisenä vuonna alulle pantu Vuoksenniskan liiketalon rakentaminen saatiin kuluneena vuotena siihen vaiheeseen, että hotelli- ja ravitsemisliike voitiin avata syyskuun 14. päivänä ja myymäläryhmä lokakuun 18. päivänä. Ravintola jouduttiin avaamaan raittiusravintolana eräiden viivästymisien takia, mutta jo viikon kuluttua saatiin ravintolaamme B 1 oikeudet jotka sillä on edelleenkin. Ravintolamme, samoin kuin uusi myymäläryhmäkin ovat erittäin viihtyisät ja ovat ne, kuten samassa rakennuksessa sijaitseva hotelli saaneet asiakkaiden keskuudessa hyvän vastaanoton.

Vuoden 1952 päättyessä oli liikkeellämme seuraavat, kirjanpidollisesti itsenäiset toimipaikat:

36 ruoka- ja sekatavaramyymälää, joissa 82 osastoa,	2 kemikaliomyymälää
5 ruokatavaramyymälää, joissa 9 osastoa,	1 kukkamyymlä,
1 maito- ja leipämyymälä, joissa 2 osastoa,	2 hotellia
2 siirtomaatavaramyymälää,	2 I-luokan ravintolaa,
2 rauta- ja taloustavaramyymälää,	1 II-luokan ravintola,
2 kangas- ja asustemyymälää,	2 ruokalaa,
1 kangas- ja jalkinemyymälä,	1 kahvila,
2 jalkinemyymälää,	1 leipomo,
2 pukumyymälää,	1 virvoitusjuomatehdas, (tytär-yhtiönä)
	1 maatila,
	1 sikala,
	1 kasvitarha,

- 1 jäätelötehdas,
1 pesula,
1 keskusvarasto,

- 1 lihavarasto, ja teurastamo,
1 toimisto.

Toimipaikkoja yhteensä 74, joista 67 toimii täysin erillisenä laskutuspisteenä.

6. LIIKEVAIHTO.

Vuosimyyntimme kipusi jälleen uuteen ennätysmäärään siitä huolimatta, vaikka vuoden jälkipuoliskolla kiristynyt rahatilanne aiheuttikin melkoista pidättäytymistä ostojen suorituksissa. Hintataso vakiintui vuoden aikana huomattavasti, joten myynnin lisäyksen on aiheuttanut markkinoitujen tavaramäärien lisääntyminen. Liikevaihtomme v. 1952 oli 1.240.275.000 markkaa, jossa lisäystä edellisen vuoden myyntiin oli 148.275.000 markkaa tehden prosenteissa 13,6. Edistysmielisten osuuskauppojen myyntitilastossa kiipesimme yhden portaan ylöspäin. Nousimme yhdeksänneltä sijalta kahdeksanneksi suuruusjärjestyksessä voitettuaamme tiukassa kilvassa hyvinkääläisen Osuusliike Ahjon.

Liikevaihtomme vuoden eri kuukausina muodostui seuraavaksi:

tammikuu	81.420.523:—	lisäys	21.251.991:—	=	35,3 %
helmikuu	84.886.887:—	"	18.119.349:—	=	27,1 "
maaliskuu	91.756.521:—	"	12.060.441:—	=	15,1 "
huhtikuu	102.904.702:—	"	16.500.306:—	=	19,1 "
toukokuu	11.158.017:—	"	20.068.566:—	=	22,1 "
kesäkuu	104.839.242:—	"	4.239.515:—	=	4,2 "
heinäkuu	106.916.602:—	"	9.136.074:—	=	9,3 "
elokuu	109.213.391:—	"	7.939.218:—	=	7,8 "
syyskuu	102.072.851:—	"	10.474.183:—	=	11,4 "
lokakuu	107.912.907:—	"	12.252.234:—	=	12,8 "
marraskuu	103.722.701:—	"	9.024.807:—	=	9,5 "
joulukuu	133.470.656:—	"	7.208.416:—	=	5,7 "
Yhteensä	1.240.275.000:—	lisäys	148.275.000:—	=	13,6 %

Eri toimialojen kesken jakaantui myynti alla olevan tilaston mukaisesti:

					%
sekatavaramyymälät	37 kpl	777.721.838:—	lis.	180.389.731	= 30,19
muut myymälät	14 "	291.864.476:—	väh.	30.932.699	= 9,61
ravitsemisliikkeet	5 "	99.348.800:—	lis.	7.586.624	= 8,30
keskusvarastot	2 "	21.479.975:—	lis.	1.015.406	= 4,96
puku- ja jalkinem.	2 "	47.145.583:—	väh.	10.404.377	= 18,08
muut toimipaikat	7 "	2.714.328:—	lis.	620.315	= 29,62

Liikevaihdon kehitys eri toimialojen kesken osoittaa selvästi yleisen tilanteen kehitystä, kuten esim. sen, että puku- ja jalkinetilanne on selvinnyt yli ns. "hamstrauskauden" ja rahankireys yleensä pakotti pidättäytymään erikoisostoista. Ostoissa yleensä on palauduttu yksinkertaiseen päiväjärjestykseen.

Liikkeemme toimii neljän kuntayhteisön alueella. Eri kuntien alueella muodostui myyntimme seuraavan tilaston kaltaiseksi:

Kunta	Myynti- paikkoja	Myynti mk	%	Lisäys mk	%
Imatran kauppala	52	1.018.244.629	82,09	109.497.839:—	12,05
Joutseno	9	132.610.784	10,69	17.858.651:—	15,56
Ruokolahti	5	78.418.909	6,33	18.274.162:—	30,38
Rautjärvi	1	11.000.678	0,89	2.644.348:—	30,55
Yhteensä	67	1.240.275.000	100,00	148.275.000:—	13,6

7. OMA TUOTANTO.

Liikkeemme tuotantolaitosten määrä pysyi kertomusvuotena edelleen samana. Tuotantolaitosten lukumäärä on seitsemän ja ne ovat: leipomo, virvoitusjuomatehdas, (Imatran Juoma) maatila, kasvitarha, sikala, jäätelötehdas ja pesula. Tuotannon määrä kuluneena vuotena tukkuhinnoin laskettuna nousi 62.925.579 markkaan, jossa lisäystä 3.431.244 markkaa eli prosenteissa 5,77.

Leipomo.

Leipomon tuotanto pystyi kuluneena vuotenakin osoittamaan lisäystä huolimatta ankarasta kilpailusta. Tuotannon arvo tukkuhinnoin oli 42.795.004 markkaa, jossa lisäystä 2.443.317 markkaa eli 6,05 %. Leipomoon hankittiin kertomusvuotena kotimaista valmistetta oleva ruokaleivän valmistuskone, joka nopeutti tuotantoa ja paransi palveluskykyämme. Leipomon tuotannosta oli ruokaleipää 38,5 %, kahvileipää 37,3 % ja konditoriatuotteita 24,2 %. Ruoka- ja kahvileivän valmistus osoitti huomattavaa lisäystä, kun sen sijaan konditoriatuotteiden valmistus laski 6,34 %. Leipomossa työskenteli vuoden vaihteessa 27 henkilöä. Työnjohtajana edelleen Olavi Ihalainen.

Imatran Juoma Oy.

Huolimatta erittäin epäedullisista sääsuhteista, lisääntyi tytäryhtiömme Imatran Juoman valmistus 4,99 %. Tuotannon määrä tukkuhinnoin oli 9.292.099 markkaa ja lisäystä 441.779 markkaa. Virvoitusjuomia valmistettiin yhteensä 710.625 pulloa, jotka suurimmaksi osaksi myytiin omilla toimipaikoissa. Työntekijäin lukumäärä vaihteli 4—8. Työnjohtajana toimi Antti Piipari.

Jäätelötehdas.

Vielä enemmän kuin virvoitusjuomatehdas, joutui jäätelötehdas kärsimään kylmästä ja sateisesta kesästä. Niinpä tuotanto laskikin edelliseen vuoteen verraten lähes neljänneksen. Jäätelötehtaan valmistusmäärä nettohinnoin oli 2.630.238 markkaa, jossa vähennystä 789.714 markkaa eli prosenteissa 23,09. Valmistus myytiin kaikki omilla myyntipisteissä.

Maatila.

Maatilan tuotteiden laskutus nousi 2.863.717 markkaan, jossa lisäystä 274.884 markkaa tehden prosenteissa 10,62. Epävakaainen kesä teki kannattavuuden edellistä vuotta heikommaksi, sillä vaikka maataloustuotteiden kasvu oli varsin tyydyttävä, niin sadonkorjuuaikana vallinnut pitkäaikainen sadekausi alensi tuotteiden kauppakuntoisuutta. Maatalouden koneellistuttamista kehitettiin edelleenkin hankkimalla maatilalle

uusi traktori lisälaitteineen. Karjataloutta on edelleen koetettu kehittää ja nautakarjakantamme onkin kokonaisuudessaan Ayrshire-rotua. Navetassamme oli vuoden vaihteessa 17 lypsylehmää, 1 sonni ja 2 vasikkaa. Maatalouden työvoiman määrä vaihtelee eri vuodenaikoina huomattavasti. Niinpä työntekijäin luku maatilallamme vaihteli vuoden aikana 4—30 henkilön. Tilanhoitajana on toiminut Salmer Hainila.

Kasvitarha.

Kasvitarhan tuotanto kohosi 2.741.939 markkaan, missä lisäystä edelliseen vuoteen verraten 217.394 markkaa ja prosenteissa 8,61. Kasvitarhan rakennuksia lisättiin kuluvan vuoden aikana yhdellä kasvihuoneella, joka tosin valmistui vasta syksyllä, joten sen tuotantoa kohottava vaikutus tuntuu vasta tulevaisuudessa. Aivan äskettäin saimme tietoomme, että monien vuosien työllä kuntoonsaatettu kasvitarha uhkaa pirstoutua suunnitelmissa olevan pikatien rakentamisen johdosta. Luonnollisesti liikkeen johto ja maatilän hoitotoimikunta yrittää pelastaa mitä pelastettavissa on. Kasvitarhan hoitajana on toiminut puutarhuri J. Kivimäki. Työvoiman luku vaihteli 3—30.

Sikala.

Sikala tuotti porsaita ja teurassikoja 1.557.185 markan arvosta. Tuotanto osoitti markkamääristä lisäystä 552.650 markkaa tehden prosenteissa 55,01. Porsaat markkinoitiin paikkakunnalle ja oli niiden menekki hyvä. Teurassiat myytiin omissa r-myymlöissämme.

Pesula.

Pesula, joka toimii miltei yksinomaan omien ravintoloiden ja myymälöiden pyykinpesijänä, laskutti viime vuonna 1.045.397 markkaa, jossa lisäystä 290.934 eli 38,56 %.

8. TAVAROIDEN HANKINTA.

Tavarain hankinta ei kuluneena vuotena enään aiheuttanut harmia siinä suhteessa, etteikö tavaraa olisi ollut saatavissa. Päin vastoin alkoi tuntua n.s. "runsauden pulaa". Tästä johtuen voitiinkin ostot entistä enemmän keskittää omaan tukkuliikkeeseen, Osuustukkukauppaan.

Maataloustuotteiden ostoa olemme jatkuvasti pyrkineet tehostamaan mm. palkkaamalla lisää hankintahenkilöstöä. Lihaa välitimme vuoden aikana hieman yli 500.000 kg, josta paikallisilta tuottajilta saatiin hankituiksi noin 60—70 %. Kaukohankintakohteita ovat olleet Lahti, Kuopio ja Simpele joista paikoista varsinkin kylmänä vuoden aikana olemme joutuneet ostamaan lihaa, joskus huomattavastikin.

Alkolta ostettiin suoraan laskutukseen ravintoloiden tarvitsemat alkoholijuomat ja Valiolta tarvitsemamme maito, kerma ja piimä. Yksityisiltä tukkuliikkeiltä ostettiin vain niitä tarvikkeita, joita ei Osuustukkukaupan välityksellä syystä tai toisesta saatu.

Kaikkiaan hankittiin vuoden 1952 aikana tavaroita 1.068.984.262 markan arvosta. Ostopaikoittain jakaantuu määrä seuraavasti:

				Edell. vuotena
Osuustukkukaupalta	795.780.303:—	74,5 %	72,2 %	
OTK:n tytäryhtiöiltä	17.200.063:—	1,6 "	2,0 "	
KKI:ta	9.440.548:—	0,9 "	0,7 "	

KK:n jäsenosuuskaupoilta	3.885.257:—	0,4	"	0,3	"
Yksityisiltä tukkuliikkeiltä sekä Valiolta ja Alkolta	155.126.629:—	14,5	"	16,1	"
Paikallisilta tuottajilta	87.551.462:—	8,1	"	8,7	"
Yhteensä	1.068.984.262:—	100,0	%	100,0	%

Tavararyhmittäin jakautuivat ostot seuraavasti:

				Edell. vuotena	
Ravinto- ja nautintoaineita	759.926.554:—	71,2	%	65,5	%
Taloustavaroita	31.949.167:—	2,9	"	3,0	"
Lyhyttavaroita	17.252.280:—	1,6	"	1,6	"
Rautatavaroita ja rak tarv.	145.791.616:—	13,6	"	15,6	"
Kankaita, pukimia, ym. tekstiili- tuotteita	83.499.223:—	7,8	"	9,2	"
Jalkineita, nahkaa ja valjaita	30.565.422:—	2,9	"	5,1	"
Yhteensä	1.068.984.262:—	100,0	%	100,0	%

Tavaravalikoimien lajirunsauden jatkuvasti kasvaessa, nousi liik-
keemme tavaravarastojen arvo myöskin huolimatta siitä, että liikkeen
johto koetti kaikin mahdollisin keinoin välttää sitä. Tavaravarastojen
arvot olivat tilinpäätöksessä 137.263.777 markkaa ja ne olivat 36.340.752
markkaa suuremmat kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Vaikka
tavaravarastojen arvot nousivatkin, niin harkittujen ostojen ansiosta nii-
den vaihtumisnopeus oli silti verrattain hyvä.

9. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Säästökassaliikkeemme kulki kuluneena vuotenakin jatkuvasti myötä-
tulessa. Huolimatta rahatilanteen kiristymisestä, kykeni säästökassam-
me talletuskanta lisääntymään varsin hyvin. Tilanteeseen ehkä vaikutti
luottamuksen palautuminen rahanarvoon ja myöskin se, että monessa
taloudessa saatiin sodan kuluttamat puku- ym. ostokset normaaliin jär-
jestykseen. Vuoden alkukuukausina sattunut pieni rahalaitosten välinen
korkosota ei säästökassamme asiakkaita paljonkaan kiinnostanut. Sitä
ainakin osoittaa talletusten tasainen kasvu. Lokakuussa alkanut osuus-
kauppaliikkeemme viides säästökassarynnäkö "Me säästämme" antoi
myöskin oman lisäyksensä säästökassamme talletuskantaan.

Tilasto säästökassatapahtumista on seuraava:

Talletuksia v. 1952 alussa	159.297.659:—
Talletettu v. 1953 7975 erässä	122.056.753:—
Korkoja liitetty pääomiin	10.335.674:—
Yhteensä	291.690.086:—
Talletuksia maksettu takaisin 5889 erässä	86.527.435:—
Talletuskanta 31. 12. -52	205.162.651:—
Talletuskannan lisäys 28,8 %	45.864.992:—
Talletustilejä oli käytännössä v. 1952 alussa	5267
Uusia tilejä avattiin v. 1952 aikana	453
Tilejä lopetettiin v. 1952 aikana 180 ja irtisanottiin 287 yht.	467

Tilien vähennys v. 1952 aikana	14
Tilejä käytössä 31. 12. 1952	5253

Tallettajina oli 58,04 % osuuskunnan jäsenistä. Talletusten suuruus keskimäärin tallettajaa kohden oli vuoden päättyessä 39.056 markkaa ollen se vuotta aikaisemmin 30.301 markkaa. Osuuskauppaliikkeenme piirissä säilytimme edelleen asemamme kolmanneksi suurimpana säästö-kassana. Meitä edellä ovat vain Elanto ja Voima.

10. RAKENNUKSET JA KIINTEISTÖT.

Rakennustoiminta jatkui, kuten edellisenä vuotenakin, poikkeuksellisen vilkkaana. Suurimpana työnä oli Vuoksenniskan liiketalon valmiiksi saattaminen. Tämä vuoksenniskalaisten monien vuosien toivomusten tulos saatiin ottaa käyttöön ravintolan osalta 14. 9. ja myymälöiden osalta 18. 10. Rakennustyöt viivästyivät odotettua kauemmin, sillä alkupe-
räisten suunnitelmien mukaan sen piti valmistua viimeistään odotettua olympialaistulvaa helpottamaan. Rakennuksemme ei kuitenkaan valmis-
tunut, mutta eipä tullut mitään matkailijatulvaakaan. Heinäkuussa aloi-
tettiin Tainionkosken Karhunmäen omakotialueelle rakentaa uutta myy-
mälää. Tontti oli jo aikaisemmin varattu Enso-Gutzeitiltä. Myymälä,
joka on tarkoitettu helpottamaan sitä painetta, joka on asutuksen laa-
jenemisen johdosta kohdistunut nykyiseen Karhunmäen myymäläämme,
tulee valmistuttuaan parantamaan asiakaspalveluamme tällä alueella.
Myymälä rakennetaan punaisista tiilistä ja tulee se käsittämään liha-
leipä-, maito- ja siirtomaatavaraosastot. Suunnitelmien mukaan sen
pitäisi valmistua huhti—toukokuulla. Edellisen lisäksi on parhaillaan
myöskin rakennuksen alaisena pienehkö asuintalo Imatrankoskella, joka
tämän ilmestyttyä painosta on jo sivuuttanut harjannostovaiheen. Kor-
venkylässä sijaitsevan kasvitarhamme käyttöön on myöskin rakenteilla
yksi kasvihuone lisää sekä vesisäiliö. Rakennustyöt on kaikki suoritet-
tu omaan lukuun pienempiä ala- ja työurakoitsijoita lukuunottamatta.
Kiinteistöjen korjauksia on suoritettu Pulpin ja Immolan myymälöissä,
joissa molemmissa tapauksissa myymälän muoto muutettiin perusteel-
lisesti nykyaikaa vastaavaksi. Vielä mainittakoon leipomorakennuksen
saunan laitto, ravintolan olutjäähdyttämö ja öljylämmityslaitteet kes-
kustoimipaikkaan. Öljylämmitystä lukuunottamatta, on kaikki suunnit-
telu- ja rakennustyöt hoidettu oman rakennusosaston toimesta.

Vuoden aikana avattuihin ja uusittuihin myymälöihin on uudet ka-
lustot suunnitellut rakennustoimistomme ja valmistanut oma puusepän
verstaamme.

Rakennustyöväen lukumäärä on vaihdellut 20—80. Rakennusosaston
hoitajana ja suunnittelijana on toiminut rak. mestari Erkki Huhtanen
apunaan rak. mestari Veikko Savolainen.

Rakennustöihin käytettiin v. 1952 55.836.000 markkaa, joista kulun-
kuluontoihin korjauksiin 4.915.000 markkaa. Kiinteistöjen arvoksi jäi ti-
linpäättökseen tehtyjen lain sallimien poistojen jälkeen 178.767.000 mark-
kaa. Omia kiinteistöjä on 46. Vuokrahuoneistoissa toimii 7 myymälää
ja kaksi ruokalaa.

11. KALUSTOT.

Kalustohankintoihin käytettiin kertomusvuotena 27.993.000 markkaa.
Suurimpana menoeränä oli Vuoksenniskan uuden liiketalon hotellin, ra-

vintolan ja myymälöiden kalustaminen. Sen lisäksi laitettiin uudet myymäläkalustot Pulpin ja Immolan myymälöihin sekä vuoden aikana avattuihin Sienimäen, Isokallion ja Tuulikallion myymälöihin. Myymäläkalustot valmistettiin omassa puusepän työhuoneessa lukuunottamatta Vuoksenniskan myymäläryhmän kalustoja, joiden valmistamisesta ja asennuksesta vastasi OTK:n Puu Oy.

Kalustojen kirjanpitoarvoksi jäi lakimääräisen poiston jälkeen 49.012.000 markkaa osoittaen 22.912.000 lisäystä kirjanpitoarvoissa. Kuljetuskalustoa hankittiin 1 Austin ja 1 Chevrolet-merkkinen kuorma-auto ja Humber-merkkinen henkilöauto. Vanhaa kalustoa myytiin 1 kuorma- ja 1 henkilöauto.

12. SOSIAALINEN HUOLTO.

Sosiaalisen huollon piiriin kuuluu liikkeessämme jäsenistö sekä työntekijämme. Jäsenistön sosiaalinen huolto käsittää hautausvakuutuksen ja työntekijäimme osalta siihen kuuluu tapaturmavakuutus, sairausajan palkka, äitiyshuolto, vuosilomat ja virkistystoiminta.

Hautausvakuutus.

Liikkeemme on Kansa-yhtiön kanssa tekemänsä sopimuksen mukaan vakuuttanut kaikki jäsenensä, jotka eivät liittymishetkellään olleet täytäneet 50 vuotta ja jotka edellisenä kalenterivuotena ovat palauttaneet ostomerkkejä vähintään 20.000 markan arvosta. Kuluvana vuotena vakuutukseen pääsevien henkilöiden on täytynyt palauttaa ostomerkkejä vuodelta 1951 vähintään 20.000 markan arvosta ja olla liittynyt jäseneksemme v. 1949 sekä olla liittymishetkellään nuorempi, kuin 50 vuotias. Hautausvakuutuksen suuruus on 5.000 markkaa.

Vuoden 1952 päättyessä oli osuuskuntamme jäsenistä vakuutettu 5.801 jäsentä eli 64,09 % koko jäsenmäärästä.

Vakuutetuista kuoli kertomusvuonna 71 henkilöä, joiden omaisille suoritettiin vakuutussummia yhteensä 355.000 markkaa.

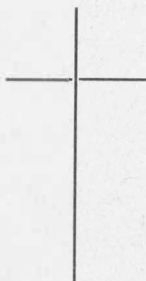
Seuraavat osuuskuntamme jäsenet saivat viime vuonna iäisyyskutsun:

Aarne Adolfsen, Imatra, 42 v.
Karl Fager, Tainionkoski, 54 v.
Valentine Fomin, Imatrankoski, 48 v.
Pekka, Haimala, Imatrankoski, 68 v.
Viljo V. Heinonen, Imatrankoski, 64 v.
Ida Halme, Niskalampi, 79 v.
Väinö Heinonen, Joutseno, 66 v.
Juho Hiltunen, Tainionkoski, 78 v.
Oskari Hänninen, Tainionkoski, 63 v.
Urho Hänninen, Imatrankoski, 58 v.
Antti Ikävalko, Imatra, 72 v.
Tilda Itkonen, Tainionkoski, 80 v.
Johannes Jouhki, Imatrankoski, 45 v.
Antti Jyrkinen, Imatra, 66 v.
Janne Karttunen, Vuoksenniska, 65 v.
Juho Kemppinen, Vuoksenniska, 64 v.
Heikki Kettunen, Tainionkoski, 74 v.
Väinö Kiander, Meltola, 45 v.

Karin E. Korjus, Imatrankoski, 54 v.
Edvard Kortelainen, Mustalampi, 72 v.
Antti Kosonen, Pulp, 64 v.
Joh. Kukkurainen, Imatrankoski, 38 v.
Martta Kunttu, Imatrankoski, 48 v.
J. A. Laitinen, Imatra, 81 v.
Aatu Lappalainen, Imatra, 66 v.
Edith Lappalainen, Imatrankoski, 57 v.
Väinö Latvanen, Imatrankoski, 55 v.
Katri Lemola, Imatrankoski, 59 v.
Juhana Lempiäinen, Rajapatsas, 43 v.
Karoliina Luukkonen, Tainionkoski, 82 v.
Antti Mansikka, Asemäki, 67 v.
Ida Markkanen, Imatrankoski, 72 v.
Juho Martikainen, Virasoja, 70 v.

Hilda Marttinen, Imatrankoski, 65 v.
 Matti Matikainen, Jänhiälä, 68 v.
 Antti Maunu, Pulp, 66 v.
 Emil Metsi, Utula, 57 v.
 Pekka Monto, Rajajatsas, 68 v.
 Hilda Myllys, Imatra, 70 v.
 Maria Mäkinen, Imatra, 77 v.
 Otto Määttänen, Imatrankoski, 39 v.
 Aug. Nissinen, Tainionkoski, 59 v.
 Herman Nuppola, Imatra, 64 v.
 Jalmari Nuutinen, Rautjärvi, 55 v.
 Emil Oinonen, Imatrankoski, 73 v.
 Pekka Pakarinen, Imatrankoski, 53 v.
 Pekka Pellinen, Joutseno, 74 v.
 Viljo Pirhonen, Mustalampi, 47 v.
 Juho Päivinen, Harakansaha, 62 v.
 Veikko Rask, Tainionkoski, 47 v.
 Riitta Riikonen, Joutseno, 82 v.
 Helmi Ryynänen, Imatrankoski, 61 v.
 Onni J. Saukkonen, Imatrankoski, 48 v.
 Viljam Starast, Vuoksenniska, 50 v.
 Juho I. Suikkanen, Joutseno, 51 v.
 Juho Särkkinen, Joutseno, 51 v.
 Viljo Taavitsainen, Salonsaari, 54 v.
 Anna Tenhunen, Tienhaara, 72 v.
 Aaro J. Tikkanen, Rasila, 88 v.
 Vilho Tjaga, Imatrankoski, 48 v.
 Pekka Tontti, Tainionkoski, 84 v.
 Viljam Torvinen, Siitola, 50 v.
 Maria Trygg, Salonsaari, 63 v.
 Pekka Turunen, Vuoksenniska, 67 v.
 Albin Vauhkonen, Joutseno, 75 v.
 Matti Vesivalo, Korvenkylä, 61 v.
 Juho Virtanen, Tainionkoski, 81 v.
 Hanna Väisänen, Imatrankoski, 73 v.
 Heikki Väisänen, Tainionkoski, 80 v.
 Edvard Väyrynen, Tainionkoski, 74 v.
 Tuure Äijälä, Joutseno, 29 v.

Poistuneiden joukossa oli useita jo kymmeniä vuosia osuuskauppaliikkeessä mukana olleita. Kaikki he olivat hyvää ja vakaata osuuskauppa-ainesta, jotka tinkimättä täyttivät jäsenille asetetut velvoitukset ja käyttivät myöskin jäsenille kuuluvat oikeudet.

Huhtikuun 24. päivän aamuna levisi yllättäen tieto, että liikkeemme toimitusjohtaja Onni Johannes Saukkonen oli, ilman edelläkääppää varoitusta saanut edellisen yön varhaisina aamutunteina kutsun sinne, josta ei paluuta ole. Tieto oli niin yllättävä, niin järkyttävä,

ettei kukaan sitä tahtonut todeksi uskoa. Olihan hänet nähty edellisenä iltana ulkonaisesti terveen näköisenä ja toimintatarmoisena osallistuvan aluekokoukseen Tainionkoskella. Poistuttuaan kokouksen päätyttyä, hän kotimatkaltaan sai äkillisen tautikohtauksen, josta ei enää toipunutkaan, vaan kuoli tajuihinsa tulematta Tiuruniemen sairaalassa hiljaisina aamuyön tunteina.

Toimitusjohtaja Onni Saukkosen toiminta osuusliikkeemme hyväksi sattui ajankohtaan, jolloin vastuksista ei suinkaan ollut puutetta. Näissä olosuhteissa saavutetut, nähtävissä olevat tulokset ovat tunnustuksen arvoiset. Niinpä ne, jotka Onni Saukkosen tunsivat, muistelevat valoisaa, harmitonta huumorin kyllästävä hyvää ihmistä ja tunnustettua johtajaa suurella lämmöllä ja kaipauksella.

Hovimestari Karin Korjus,

kuoli vaikean ja pitkällisen sairauden kärsittyään Helsingin Diakonissalaitoksen sairaalassa lokakuun 31. päivänä. Hän tuli liikkeemme palvelukseen toukokuun 13. päivänä 1945 toimien koko ajan Imatrankoskella sijaitsevan I-luokan ravintolamme hoitajana ja hovimestarina. Velvollisuuden tuntoisena ja aina palveluvalmiina vstuunalaisena toimihenkilönä menetimme paljon hänen pois menonsa johdosta.

Myymälänhoitaja Viljam Torvinen,

kutsuttiin pois keskuudestamme heinäkuun 3. päivänä äkillisen tautikohtauksen aiheuttamana. Hän oli tullut liikkeemme palvelukseen elokuun 15. päivänä 1939. Osuuskauppaliikettä hän oli palvellut käytännöllisesti katsoen koko sen ajan, jonka ikänsä puolesta kykeni työtä tekemään. Hiljaiset, rauhallisen ja aina kaikille hyvää tarkoittavan luonteen laatusa johdosta hänen äkillinen poismenonsa teki työtovereihin ja myymäläalueen asiakkaisiin masentavan vaikutuksen.

Maatilan työmies Pekka Hallikas,

kuoli myöskin äkkiä toukokuun 5. päivänä. Hän oli työskennellyt liikkeemme maatilalla useampaan otteeseen ja täytti tunnollisesti paikkansa.

Ryhmähenkivakuutus.

Osuuskunnan toimesta on jokainen kolme vuotta liikettämme palvellut määrätyn ikärajan palvelukseen tullessaan alittava toimihenkilömme ryhmävakuutettu seuraavasti:

Palvelusaika vähintään	V a k u u t u s s u m m a .	
	Perheetön	Perheellinen
3 vuotta	15.000:—	20.000:—
5 " 	25.000:—	40.000:—
10 " 	40.000:—	75.000:—
15 " 	50.000:—	100.000:—

Ryhmähenkivakuutukseen kuului 194 toimihenkilöä. Vakuutettujen luku lisääntyi 15 henkilöllä. Kuolemantapauksia sattui 4, jonka johdosta suoritettiin vakuutusmaksuja 250.000 markkaa.

Työkyvyttömyys- ja eläkevakuutus.

Vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta on määrätty ehdot täyttäneet toimihenkilömme vakuutetut Eläkekassa Tuessa. Eläkevakuutukseen kuuluu 132 toimihenkilöämme.

Vanhuuseläkettä nauttii 4 ja työkyvyttömyyseläkettä yksi henkilö. Kolme henkilöä on saanut ylimääräistä eläkettä.

Tapaturmavakuutus.

Tapaturmien varalta ovat kaikki työntekijämme lain mukaisessa paikallisessa tapaturmavakuutuksessa. Tapaturmia sattui 17 joiden johdosta menetettiin 180 työpäivää. Tapaturmat olivat lieviä, eivätkä jättäneet mitään pysyvämpiä vammoja tai jalkisairauksia.

Sairaustapaukset.

Työehtosopimusten mukaan maksetaan sairausajalta palkkaa erikoismääräysten edellyttämässä laajuudessa. Pikkusairauksien johdosta oli työpäivien menetys n. 600.

Äitiyshuolto.

Edelleen työehtosopimusten määräysten sitomina suorittaa liike raskauden ja synnytyksen takia työnsä keskeyttäneille toimihenkilöille yhden kuukauden palkan. Kertomusvuotena maksettiin avustus kolmelle henkilölle.

Vuosilomat.

Vuosilomalain edellyttämää vuosilomaa kertyi toimihenkilöillemme yhteensä 927 viikkoa, joka vuosiksi muutettuna tekee noin 18 vuotta. Rahana ei vuosilomaa suoriteta, paitsi lopputilin yhteydessä.

Sosiaalisen huollon kustannukset.

Sosiaalisen huollon kustannukset tekivät 7.504.417 markkaa eli 0,66 % vuosimyynnistä. Vuosilomapalkat, joita ei kirjata ko. kustannuksiin tekivät noin 3.708.000 markkaa.

13. ESINE- JA LIIKENNEVAKUUTUKSET.

Osuuskunnan omaisuus on ollut palovahinkojen varalta täysin vakuutettu. Kiinteistöt, kalustot ja tavaravarastot on vakuutettu Kansayhtiössä ja Metsät Pohjola-yhtiössä. Palovahinkoja ei v. 1952 aikana sattunut.

14. VALISTUS JA KASVATUSTYÖ.

Osuustoiminnallista valistustyötä on jatkuvasti harrastettu. Niinpä valistustyön kannalta tärkeää valistusvälinettä Kuluttajain Lehteä on tilattu aikaisemmin hyväksytyn menettelytavan mukaisesti. Kuluttajain Lehteä tilattiin alueellemme 7179 vuosikertaa vastaten 7102 vuosikertaa edellisenä vuotena.

Paikallissivuja julkaistiin 14 kappaletta.

KK:n julkaisemaa Viljelijä-lehteä tilattiin maanviljelijä-asiakkaille 159 vuosikertaa.

Lokakuussa järjestettiin alueellamme 14 osuuskauppajuhlaa ja sen lisäksi 5 osuustoiminnallista lasten juhlaa. Juhlapuhujana syksyn aluejuhlissa oli KK:n luennoitsija Aug. Pekkanen. Juhlat saivat jokaisessa järjestetyssä paikassa myönteisen vastaanoton. Yleisöä laskettiin olleen yli 7000 henkilöä seuraamassa ohjelmansuoritusta.

Naiset Mukaan toimintaa on ollut Imatrankosken, Rautatehtaan ja Tainionkosken alueilla. NM-tilaisuuksia on pidetty ja järjestettiin niiden toimesta yhdet kurssitkin. Ompelu- ja keskusteluiltoja on ollut

useita. Kuluvan vuoden alkukuukausina herätettiin Vuoksenniskalla NM-toiminta jälleen henkiin monivuotisen levon jälkeen.

Toimihenkilöiden ammattikoulutusta on tuettu varsin voimaperäisesti. KK:n eri aloja käsittelevillä suullisilla kursseilla on usea toimihenkilöme täydentänyt ammattitaitoaan ja kirjeopistossa opiskelevien määrä oli vuoden vaihteessa 122.

Työtoveri-lehti tilattiin vapaasti kaikille varsinaiseen liikehenkilökuntaan kuuluville toimihenkilöillemme ja hallintoelinten jäsenille Osuusliike-lehti.

Liikkeen myöntämän avustuksen turvin voitiin henkilökunnan kirjastoon hankkia 95 uutta teosta. Kirjastomme käsitti vuoden vaihteessa 1219 teosta. Kirjastosta tehtiin vuoden aikana n. 600 lainausta ja kautuen lainausmäärä lähes sadan lainaajan kesken.

15. MAINONTA.

Varsinaisen myymälä- ja näyteikkunamainonnan on hoitanut oma somistamomme, jossa on jatkuvasti riittänyt työtä kolmelle toimihenkilölle. Somistamon esimiehenä on toiminut Aatos Hasu, joka hoitaa mainonnassa tarvittavan suunnittelun, valmistuksen ja paikalleen asettelun.

Sanomalehtimainonta päivälehdissä on ollut vähäisempää, kun sen sijaan Kuluttajain Lehden mainos oma-sivuja toimitettiin varsinkin syyspuolella tavallista ahkerampaan. Lehtimainonta on hoidettu toimistosta.

16. EDUSTUS.

Edustuksemme omissa, edistysmielisen osuuskauppaliikkeen keskusjärjestöissä vuonna 1952 oli seuraava:

KK:n edustajakokouksessa A. J. Salminen varalla R. Nurminen.

OTK:n osuuskuntakokouksessa H. Myllys, varalla T. Nokelainen.

Kansa-yhtiöiden kokouksissa N. Saari, varalla E. Kanerva.

Eläkekassa Tuen kokouksissa N. Saari, varalla E. Kanerva.

Lisäedustajana e.m. kokouksissa oli Hilma Kettunen.

Kymen Osuuskauppaliiton liittokokouksessa oli osuuskuntamme äänivaltaisena edustajana R. Nurminen ja varalla A. J. Salminen.

Liikkeemme on myöskin osakkaana useissa paikallisissa yhtymissä ja yhteisöissä. Niissä edusti liikettämme seuraavat henkilöt:

Imatran Haka Oy, T. Jyrkinen, varalla E. Kanerva,

Rautjärven Sähkö Oy, H. Myllys, varalla A. Vento,

Virasojan Mylly Oy, H. Myllys, varalla V. Hinkkanen,

myöh. A. Välimäki, varalla N. Haapala,

Immolan Sähkö Oy, H. Myllys, varalla P. Pajula,

Ruokolahden Sähkö Oy, P. Pihlman, varalla E. Puntola,

Sähkö Oy Alku, E. Kanerva, varalla V. Hinkkanen,

Imatran Juoma Oy, T. Jyrkinen, varalla T. Sunell,

Enson Yhteiskoulu Oy, T. Jyrkinen, varalla E. Kanerva,

Ylä-Vuoksen Halkokunta, V. Hinkkanen, varalla N. Haapala,

Jääsken Sähkö Oy, T. Jyrkinen, varalla V. Hinkkanen,

Asunto Oy Sienimäki I, O. Saukkonen,

myöh. A. Välimäki, varalla N. Haapala,

Asunto Oy. Isokallio, O. Saukkonen,

myöh. A. Välimäki, varalla N. Haapala.

17. HALLINTO JA HOITO.

Jäsenten edustajisto, joka käyttää ylintä päätäntävaltaa osuuskunnassamme, valitaan suhteellista vaalitapaa noudattaen aina kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Kerrallaan valitaan aina kaksikymmentä jäsentä joka kolmas vuosi. Edustajiston lukumäärä on 40.

Jäsenten edustajistoon ovat kuuluneet: vuosiksi 1949—54 valittu

muurari A. J. Salminen, Tainionkoski,
rouva Anni Vuori, Tainionkoski,
työmies Kalle Matilainen, Tainionkoski,
rouva Tyyne Markkanen, Tainionkoski,
rouva Saimi Malinen, Tainionkoski,
rouva Anni Oksanen, Tainionkoski,
kirvesmies Juhana Liukka, Tainionkoski,
rouva Hilma Kettunen, Rautatehdas,
sorvaaja Väinö Tirkkonen, Rautatehdas,
viilaaja Otto Pesonen, Imatrankoski,
rouva Olga Paakki, Imatrankoski,
muurari Einar Laitinen, Imatrankoski,
tarkastaja Rikhard Nurminen, Linnankoski,
kauppalanjohtaja Artturi Ranta, Vuoksenniska,
sähköasentaja Villiam Mattarainen, Korvenkylä,
viilaaja Niilo Saari, Pulp,
sorvaaja Olavi Pellinen, Honkalahti,
talonomistaja Aug. Rautio, Vuoksenniska,
päresahuri Hannes Kauppinen, Vuoksenniska,
emäntä Hilma Nokelainen, Vuoksenniska,
ja vuosiksi 1952—57 valittuina:
rouva Liisa Karttunen, Tainionkoski,
kunnallisneuvos Juho Kuittinen, Tainionkoski,
työmies Eino Eiskonen, Pulp,
maalari Einar Backman, Länsi-Siitola,
maalari Tauno Lassander, Vuoksenniska,
vaatturi Heikki Laakso, Meltola,
työmies Erkki Kiiveri, Tainionkoski,
kirvesmies Arvi J. Rasilainen, Ruokolahti,
rouva Anni Rossi, Kaukopää,
sähköasentaja Vilho Aalto, Rasila,
maalari Petter Mikkonen, Tainionkoski,
rouva Anna H. Suikkanen, Rautatehdas,
muurari Einar A. Hämäläinen, Tainionkoski,
maanviljelijä Matti Lampinen, Korvenkylä,
koneenhoitaja Aarne Nykänen, Joutseno,
rouva Jenny Anttila, Tainionkoski,
työmies Toivo V. Rautio, Ruokolahti,
rouva Sylvi K. Partanen, Vuoksenniska,
rouva Terttu Karttunen, Itä-Siitola ja
työmies Antti Suikkanen, Vuoksenniska.

Edustajiston jäsen Edit Lappalainen kuoli kertomusvuotena ja hänen tilalleen kutsuttiin ensimmäinen listalla oleva varajäsen Saimi Malinen.

Edustajisto kokoontui sääntömääräiset kaksi kertaa, joista pöytäkirjoihin merkittiin 20 pykälää. Puheenjohtajina kokouksissa toimivat

edustajiston jäsenet A. J. Salminen ja Heikki Laakso. Kokousten sihteerinä toimi hallintoneuvoston sihteeri.

Hallintoneuvosto.

Allamainitut 15 jäsentä kuuluivat liikkeemme hallintoneuvostoon vuotena 1952.

maalari Einar Backman, Länsi-Siitola	1950—52
tarkastaja Rikhard Nurminen, Linnankoski	"
johtaja Paavo Pihlman, Rasila	"
maanvilj. Toivo Nokelainen, Vuoksenniska	"
työmies Heikki Mikkonen, Honkalahti	"
rouva Jenny Friiari, Virtutjoki	1951—53
työmies Nikolai Vilkmán, Tainionkoski	"
maanvilj. Matti Lampinen, Korvenkylä	"
seppä Aaro Ruusu, Rautatehdas	"
työmies Tauno Auvinen, Vuoksenniska (valittu 27. 4. 52 Vilho Suhosen tilalle).	
muurari A. J. Salminen, Tainionkoski	1952—54
kunnallisneuvos Juho Kuittinen, Tainionkoski	"
kauppalanjohtaja Artturi Ranta, Vuoksenniska	"
valaja Johan Roth, Imatrankoski	"
korjausmies Jalmari Lehtinen, Pulp, (valittu 27. 4. 52 Antti Maunun tilalle).	

Hallintoneuvosto kokoontui viisi kertaa ja käsitteli 59 asiaa. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi muurari A. J. Salminen ja varapuheenjohtajana tarkastaja Rikhard Nurminen, sihteerinä tarkastaja Niilo Haapala. Merkittävimpänä asiana hallintoneuvoston kokousten työlistalla oli vuonna 1952 toimitusjohtajan valinta, johon tehtävään valittiin yksimielisesti toimitusjohtaja Aarne Henrik Välimäki.

Johtokunta.

Sääntöjen mukaan johtokunnan puheenjohtajana toimii liikkeen toimitusjohtaja. Liikkeemme johtokunnan puheenjohtajina on siten kulu-neena vuonna toimineet toimitusjohtaja Onni Saukkonen ja heinäkuun 1. päivästä alkaen liikkeen nykyinen toimitusjohtaja Aarne Välimäki. Muina johtokunnan jäseninä ovat hallintoneuvoston valitsemina toimineet johtaja V. Hinkkanen, varapuheenjohtajana sekä johtaja Einar Kanerva, urakoitsija Tommi Jyrkinen, tarkastaja Heikki Myllys ja kupariseppä Frans Wilkman. Sihteerinä toimi tarkastaja Niilo Haapala, varamiehe-nään V. Hinkkanen. Johtokunta piti 21 kokousta, joista pöytäkirjaan merkittiin 260 pykälää. Hallintoneuvoston puheenjohtaja on seurannut johtokunnan kokouksia.

Maatilan hoitokunta.

Maatilan hoitokuntaan kuuluivat A. J. Salminen puheenjohtajana ja muina jäseninä Einar Kanerva, Emil Naatus ja A. Pellinen. Maatilatoi-mikunta piti 1 kokouksen, jossa olivat läsnä myös toimitusjohtaja, tilan-hoitaja ja puutarhuri.

N.M.-keskustoimikunta.

Hallintoneuvosto valitsi Naiset Mukaan-keskustoimikuntaan 23. 12. 52 pitämässään kokouksessa Eva Lappalaisen, Imatrankoskelta, Tyyne Markkasen ja Lempi Timosen Tainionkoskelta, Anni Rossin ja Elin Ra-

vantin Vuoksenniskalta sekä Anni Suikkasen Rautatehtaalta. Johtokunnan edustajana toimikunnassa oli N. Haapala.

Keskustoimikunta piti kaksi varsinaista kokousta ja hoiti ompelukurssien järjestelyt.

Myymäläneuvostot.

Myymäläneuvostoihin kuuluivat allaluetellut jäsenet, puheenjohtajan nimi ensimmäisenä mainittu.

Keskustoimipaikka: E. Kanerva, Anna-Liisa Simanainen, Helmi Siik, Uno Hamari ja Johan Roth.

N:o 1, Tainionkoski: Y. Nevalainen, F. Hokkanen, Y. Naukkarinen ja Saimi Malinen.

N:o 2 ja R/2, Tainionkoski: Hj. Puhjo, E. Kiiveri, Lempi Timonen ja T. Laitinen.

N:o 3 ja R/3, Tainionkoski: A. J. Salminen, K. Matilainen, Elisa Karttunen, V. Kokkonen ja Elsa Luostarinen.

N:o 4, Rasila: Paavo Pihlman, V. Hämäläinen, V. Aalto, V. Ronkonen ja Arvi Rasilainen.

N:o 5 ja R/4, Vuoksenniska: Toivo Nokelainen, Osk. Rautio, Armas Pohjolainen, Matti Suikkanen ja Elsa Salin.

N:o 6, Itä-Siitola: R. Nurminen, Otto Karjalainen, Yrjö Heimonen ja Hilja Henttonen.

N:o 7, Korvenkylä: M. Lampinen, V. Korhonen, Tyyne Pesu ja Hilja Ikävalko.

N:o 8 ja R/5, Honkalahti: H. Mikkonen, A. Temonen, Tyyne Hallikainen, Y. Koponen ja A. Nykänen.

N:o 9, Pulp.: A. Maunu (myöh. Jalmari Lehtinen), J. Lampinen, Elsa Lajunen ja Eino Jäppinen.

N:o 10, Jakola: Nestor Hallstén, Unto Komi, Toivo Tella ja Elis Jakonen.

N:o 11, Asemäki: J. Kuittinen, E. A. Seppänen, Anni Vuori, Pekka Mikkonen ja M. Flång.

N:o 12, Immolansaha: T. Rautio, L. Siira ja Aaro Rossi.

N:o 13, Utula: J. Hammar'en, T. Tiilikainen, P. Piiparinen ja N. Leskinen.

N:o 14, Jänhiälä: Tapio Siippainen, J. Lähde, J. Pellinen ja Niilo Ruohonen.

N:o 15, Virtutjoki: Jenny Friiari, Maria Laamanen, O. Airas, O. Leppänen ja I. Suikkanen.

N:o 16, Anola: Ilmari Rantala, Toivo Mälkiäinen, Joonas Lång ja Uno Nevalainen.

N:o 17, Rautionkylä: Paavo Mäkinen, Nestor Heli'n, Ernest Saarnio, Hilja Monola ja Hilma Tiainen.

N:o 18 ja Kang. 2, Rajapatsas: Olavi Kanerva, M. Parkkonen, V. Dag, Mimmi Karvonen ja Maija Honkasalo.

N:o 19, Virasoja: Heikki Myllys (vanh.), Joonas Simpura, Sylvi Par-tanen ja Juho Naatti.

N:o 20, Karhunmäki: Nikolai Vilkmán, A. Pentikäinen, Hulda Uusi-mäki, E. Kantoluoto ja Fanny Heinonen.

N:o 21, Rautjärvi: Armas Vento, Adam Hoffrén, Oskari Nevalainen ja Arvo Kiviniemi.

N:o 22, Lappeentie: Eva Lappalainen, E. Hämäläinen ja Siiri Raisaari.

N:o 23, *Vuoksenniska*: Anterus Suikkanen, Aino Lassander ja Väinö Rautiainen.

N:o 24, *Rautatehdas*: Aaro Ruusu, Eero Suutari, A. Forsström, Anni Suikkanen, Väinö Tirkkonen ja Maija Harinen.

N:o 25, *Meltola*: Heikki Laakso, J. Pellinen, Helvi Naumanen ja T. Pölönen.

N:o 26, *Harakantie*: Väinö Ralli, Jukka Haaparanta ja Manne Hämmäläinen.

N:o 27, *Salonsaari*: Toivo Sandelin, Iivari Hikipää, Juho Heldan ja Einar Kiljunen.

N:o 28, *Tienhaara*: V. Starast, Anna Rossi, V. Jäppinen ja P. Jantunen.

N:o 29, *Linnansuo*: J. Savinainen, M. Ruotsi, P. Vepsäläinen ja Toini Päivärinta.

N:o 30, *Mustalampi*: V. Suhonen, Soini Manninen, O. Lindell ja Etti Kokkonen.

N:o 31, *Jutinkatu*: Toivo Kosonen, O. Pesonen ja Davit Immonen.

N:o 32, *Kymälähti*: Antti Myllys, Hilma Nokelainen, Erkki Rautio ja Hannes Kauppinen.

N:o 33, *Linnala*: Einar Backman, Hugo Leppänen, Voitto Kuittinen ja Jenny Mononen.

N:o 34, *Sienimäki*: Erkki Korhonen, Erkki Tapaninen, Pentti Ranta ja Eino Mölsä.

N:o 35, *Isokallio*: Matti Kurronen, Paavo Ahtiainen ja J. Parkkonen.

Myyväläneuvostot, joiden tehtävänä on erikseen laaditun ohjesäännön mukaan toimia tarkkailevana ja yhteyttä liikkeen johtoon pitävänä elimenä, on pitänyt vuoden aikana yhteensä 365 kokousta. Kaikki myyväläneuvostojen tekemät tarkastuspöytäkirjat ovat käsitelty myöskin johtokunnan kokouksissa ja niissä tehdyt esitykset toteutettu mahdollisuuksien mukaan.

Aluekokouksia.

Järjestettiin keväällä 12 ja syksyllä 13 paikassa. Kaikkien myymälä-alueiden asiakkailla, lukuunottamatta Utulaa ja Rautjärveä oli mahdollisuus osallistua aluekokouksiin omilla alueillaan ja käyttivätkin jäsenet tätä oikeuttaan kiitettävän hyvin. Kokouksissa käsiteltiin edustajiston kokouksissa esilletulevia ja myymäläin toimintaa koskevia asioita sekä esitettiin selostus osuuskunnan toiminnasta.

18. LIIKETOIMINNAN TARKKAILU.

Tulojen ja menojen kuukausitarkkailijoina ovat toimineet hallintoneuvoston valitsemina A. J. Salminen, E. A. Seppänen ja R. Nurminen sekä johtokunnan puolesta E. Kanerva ja H. Myllys, varalla T. Jyrkinen.

Säästökassan toimintaa valvoo valtioneuvoston määräämänä Osuustukukauppa i.l., jonka edustaja, tarkastaja Tapio Silvo suoritti syyskaudella perusteellisen säästökassamme tarkastuksen. OTK. valvoo myöskin säästökassan toimintaa viikottain ja kuukausittain lähetettävien tiedonantojen perusteella. Säästökassan kamreerina toimi Niilo Haapala.

Myyväläin tarkastustoimintaa on hoitanut kolme myymäläin tarkastajaa.

Vuosilintarkastukset suorittivat helmikuun 25—26. päivinä KK:n edustajat apulaisosastonhoitaja T. J. Puumalainen ja

Paikallisina tilintarkastajina toimivat edustajiston valitsema maiteri Urho Räsänen Imatrankoskelta, vaatturimestari Heikki Laakso Mel-
tolasta ja herra Eino Hämäläinen Imatrankoskelta. Tarkastajat eivät
esittäneet mitään muistutuksia asioiden hoidosta. Tilintarkastajain an-
tama lausunto suorittamastaan tarkastuksesta on julkaistu toisaalla täs-
sä vuosikertomuksessa.

19. HENKILÖKUNTA.

Toimihenkilövaihdoksia tapahtui kuluneena vuotena tavallista run-
saammin. Uudeksi toimitusjohtajaksi valitsi hallintoneuvosto toukokuun
30. päivänä pitämässään kokouksessa yksimielisesti toimitusjohtajan,
Aarne Henrik Välimäen Helsingistä.

Toimitusjohtaja Välimäki on syntynyt Alavudella tammikuun 5. päi-
vänä 1904. Koulunkäyntinsä päätettyään hän paneutui koko nuorella
voimallaan ja innollaan osuuskauppaliikkeen palvelukseen, toimien eri
osuusliikkeissä ensin myyjänä ja ammattitaitoaan kehittäen myöhemmin
kirjanpitäjänä, varastonhoitajana, konttoripäällikkönä ja kaupallisena
johtajana, kunnes ansioidensa perusteella siirrettiin toimitusjohtajan
vastuunalaista ja vaativaa tehtävää hoitamaan vuonna 1935. Toistai-
seksi pisimmän päivätyön hän suorittikin Osuusliike Lapinmaan toimi-
tusjohtajan tehtäviä hoitaessaan, johon tehtävään hänet valittiin v. 1935
ja josta toimesta hänet sittemmin kutsuttiin Osuustukkukaupan rauta-
osaston hoitajaksi v. 1950. Helsinkiin hän ei kuitenkaan kotiutunut ja
niin hän suostui ottamaan vastaan liikkeemme toimitusjohtajan tehtävät,
paikan vapauduttua kuolemansyyn takia.

Muista toimihenkilövaihdoksista mainittakoon, että liharaston hoitaja Eino Kokkonen siirtyi toisen osuusliikkeen palvelukseen heinäkuussa. Tähän toimeen siirrettiin Vuoksenniskan lihamyymälänhoitaja Veli Lajunen. Itä-Siitolan myymälänhoitajaksi valittiin herra Alpo Pirskanen paikan vapauduttua aikaisemman myymälänhoitajan kuolemantapauksen johdosta. Jakolan myymälänhoitaja M. Vallius siirtyi Tampereelle, Ol. Voiman palvelukseen, hänen tilalleen siirrettiin vanhempi myyjä Reino Väänänen rautaosastolta. Useita muitakin vastuunalaisten toimihenkilöiden vaihdoksia tapahtui. Heidän paikkansa pyrittiin aina täyttämään palveluksessamme ansioituneilla, nuoremmilla toimihenkilöillä, mikäli siihen suinkin kussakin tapauksessa oli mahdollisuutta. Nuoremman toimihenkilöryhmän keskuudessa sattui useitakin vaihdoksia, joka on aivan yleistä kysymyksen ollessa juuri nuorista työntekijöistä.

Henkilökuntamme lisääntyi lukumääräisesti, jonka aiheutti liikkeen jatkuva laajeneminen ja myynnin suotuisa kehitys.

Työsuhteet työntekijäin kanssa ovat olleet hyvät, eikä työselkkauksia sattunut.

Toimialoitain jakaantui henkilökuntamme seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.		
Toimistoissa	6	12	8	lis.	2
Sekatavaramyymälöissä	49	115	164	"	11
Muissa myymälöissä	21	57	78	"	6
Varastoissa ja kuljetuksessa	42	4	46	"	3
Ravitsemisliikkeissä	7	113	120	"	16
Tuotantolaitoksissa	14	30	44	väh.	1
Muissa ammateissa	17	4	21	lis.	6
Yhteensä	156	335	491	lis.	43

Yllämainittuun tilastoon ei sisälly rakennustöissä ja maatalouden palveluksessa ollut tilapäinen työvoima joka vaihteli huomattavasti eri vuodenaikoina.

20. VEROT.

Välittömiä veroja maksettiin vuoden aikana seuraavasti:

Valtion tulo- ja omaisuusveroa	11.958.732:—	lis.	3.002.627:—
Kunnanveroja	2.537.374:—	"	794.899:—
Seurakunnan veroja	173.717:—	"	40.017:—
Yhteensä	14.719.823:—	lis.	3.837.543:—

Veroruuvin raskaus painaa myöskin tuntuvasti osuusliikettämme. Välittömät verot tekevät 1,18 % liikevaihdosta. Edellisenä vuotena oli summa tasan yksi prosentti. Veron markkamääräiseen lukuun tekee lisääntyneet verot 35,26 prosenttia.

Maksetuista palkoista pidätettiin ja tilitettiin valtion ja kunnanveroja 17.667.017 markkaa. Summa on 1.166.563 markkaa edellistä vuotta suurempi.

21. YLIJÄÄMÄNPALAUTUS.

Ylijäämänpalautusta suoritettiin vuoden 1951 ostoista määräaikana ostomerkkinsä palauttaneille 2½ prosentin mukaan yhteensä 21.288.000:—.

Se oli edelleenkin suurin palautusprosentti maassamme. Ostoksista saadut ostomerkit ovat rahanalaista tavaraa. Osuusliikkeestä kannattaa ostaa.

22. LIIKETULOKSET JA TALOUDELLINEN ASEMA.

Seuraavalla sivulla on meillä tilaisuus tutustua tilinpäätöksen yksityiskohtiin. Tarkastelu osoittaa, että omaisuustaseessa on edelleen tapahtunut kasvua, joka aiheutui rakennustoiminnasta, uusien myymälöiden kalusto sekä tavaravaraston lisäyksistä. Omaisuustaseemme loppusumma on 394 milj. markkaa ja on se 116,7 milj. markkaa aloittavaa omaisuustasetta suurempi. Velkojen puolella lisääntyi säästökassatalletukset 46 milj. markalla, pankkiluotot 40 milj. markalla ja OTKn tilivelka 15 milj. markalla. Kulumassaolevan vuoden ajalla olisi meidän pyrittävä saamaan OTKn tilivelka puoleen nykyisestä määrästä.

Tulostaseen tarkastelu osoittaa kustannusten markkamääräisesti nousseen 23 milj. markalla. Prosenteissa lisäys on 0,3 %. Suurin lisäys tapahtui uusien toimihenkilöiden palkkauksesta nim. 12 milj. markkaa. Korkomenot lisääntyivät 3,9 milj., verot 3,8 milj. ja muut kustannukset 5 milj. markkaa.

Nettoylijäämää osoittaa tilinpäätös 15.506.745:— ja on se markkamääräisesti hieman suurempi edellisen vuoden ylijäämää. Prosenteissa ylijäämä oli kuitenkin 1,2 % ollen edellisenä vuonna 1,4 %.

23. TILINPÄÄTÖS.

Omaisuuksien joulukuun 31. päivänä 1952.

Vastaavat:

Rahoitusomaisuus			
Rahat ja pankkisaamiset	11.583.005:—		
Obligaatiot	9.640.599:—		
Tilisaamiset	3.424.300:—	24.647.904:—	
Vaihto-omaisuus			
Tavaravarastot		137.263.777:—	
Käyttöomaisuus			
Maatila ja maa-alueet			
tilinavauksessa	5.450.300:—		
tilikauden lisäys	375.000:—	5.825.300:—	
Rakennukset			
tilinavauksessa	125.449.700:—		
tilikauden lisäys	50.772.601:—		
	176.222.301:—		
tilikauden vähennys	226.169:—		
	175.996.132:—		
poisto	3.054.432:—	172.941.700:—	
Kalustot ja koneet			
tilinavauksessa	26.100.000:—		
tilikauden lisäys	28.705.454:—		
	54.805.454:—		
tilikauden vähennys	711.800:—		
	54.093.654:—		
poisto	5.081.654:—	49.012.000:—	
Osuudet ja osakkeet	4.355.250:—	232.134.250:—	

Mk. 394.045.931:—

Vastattavat:

Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Tilivelat	69.340.738:—	
Pankkivelat	19.750.686:—	
Säästökassa	205.162.651:—	
Pitkäaikainen		
Kiinnelainat	30.000.000:—	324.254.075:—
Siirtyvät erät		
Maksamaton liikev. vero		404.903:—
Varattu ylijääm. palaut.		7.500.000:—
Oma pääoma		
Osuuspääoma	11.638.570:—	
Rahastot		
Vararahasto	31.798.584:—	
Muut rahastot	2.943.054:—	
Tilikauden ylijäämä	15.506.745:—	61.886.953:—
	Mk.	394.045.931:—

Tulostase 1/1—31/12 1952.

Kulut:

Palkat	92.535.512:—
Vuokrat	1.529.514:—
Korkokulut	13.918.738:—
Verot	14.719.823:—
Poistot	8.136.086:—
Muut varsinaiset kulut	36.679.833:—
Varattu ylijääm. palaut.	7.500.000:—
Tilikauden ylijäämä	15.506.745:—
	Mk. 190.526.251:—

Tuotot:

Tuotot liikkeen harjoittamisesta	186.088.368:—
Korkotuotot	1.458.358:—
Muut tuotot	2.979.525:—
	Mk. 190.526.251:—

24. YLIJÄÄMÄNKÄYTTÖEHDOTUS.

Ylijäämä oli ennen poistoja	23.642.831:—
kiinteistöpoisto	3.054.432:—
kalustopoisto	5.081.654:—
Nettoylijäämästä	15.506.745:—
on sääntöjen 11 §:n mukaan siirrettävä	
vararahastoon 40 %	6.202.450:—
käyttörahastoon 10 %	1.550.675:—
Jäsenten edustajiston määrättäväksi jää	7.753.620:—
minkä summan ehdotamme käytettäväksi seuraavasti:	
osuuspääoman korkoon 6 % mukaan	545.000:—
ylijäämän palautusrahastoon	7.208.620:—
Yhteensä	7.753.620:—

Ylijäämäpalautusta ehdotamme maksettavaksi 1 ½ % määräaikana palautettujen vuoden 1952 ostomerkkien summasta. Palautuksen yhteydessä peritään erääntynyt osa osuusmaksusta sekä edustajiston päätöksen mukaan 85 mk. Kuluttajain Lehden tilausmaksusta niiltä, jotka ovat lehden kuluva vuodeksi tilanneet. Jäännös suoritetaan saajan valinnan mukaan rahana tai tavaroina.

Samalla ehdotetaan, että ostomerkkejä palauttaneet ei-jäsenet saavat samansuuruisen ylijäämäpalautuksen, mikäli viimeistään sitä periessään liittyvät osuuskuntaan.

25. OMAT VARAT.

Jos ylijäämän käyttöehdotus hyväksytään, osuuskunnan omat varat tulevat olemaan:

osuuspääoma	11.638.570:—
vararahasto	38.001.034:—
käyttörahasto	4.283.171:—
johtokunnan käyttörahasto	127.456:—
hallintoneuvoston käyttörahasto	83.102:—
Yhteensä	54.133.333:—

Imatralla 16 päivänä helmikuuta 1953.

JOHTOKUNTA

E. Kanerva

Aarne Välimäki

Tommi Jyrkinen

V. Hinkkanen

H. Myllys

Fr. Vilkinen

26. TILINTARKASTUSKERTOMUS

Osuusliike Imatran il:n edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina, joista allekirjoittanut T. J. Puumalainen tilintarkastajaksi valitun Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KK) ry:n edustajana, olemme suositaneet osuuskunnan vuoden 1952 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnot ovat pätevien tositteiden mukaiset. Tilinpäätös on kirjanpidosta oikein johdettu ja tilinpäätösperusteet ovat kestävä.
2. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut kirjanpidon mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
3. Saamiset ja velat, mukaan luettuna säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot, ovat tilinpäätöksessä oikein otetut huomioon. Käyttöomaisuudesta on tehty kirjanpitolain edellyttämät poistot.
4. Palovakuutukset ovat voimassa ja mielestämme riittävät. Arvopaperit olemme laskeneet.
5. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja erittäin huolellisesti hoidettu.
6. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikaudella ollut suotuisaa. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja kaikin puolin hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu hyvin huolellisesti ja saavutettu vallinneet olosuhteet huomioon ottaen kohtuullinen tulos.

Esityksen perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja että tili- ja vastuuvuokkoisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1952.

Johtokunnan ehdotusta ylijäämän käyttämisestä puollamme.

Imatralla helmikuun 26. päivänä 1953.

T. J. Puumalainen

Heikki Laakso

Urho Räsänen

Eino Hämäläinen.

27. HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Hallintoneuvosto on tänään tarkastanut johtokunnan toimintakertomuksen ja vuoden 1952 tilinpäätöksen sekä kuullut tilintarkastajain lausunnon ja jättää ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 10. kohdan mukaisesti edustajiston kokouksen käsiteltäväksi ehdottaen, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja ylijäämä käytettäisiin johtokunnan ehdotuksen mukaisesti.

Imatrankskella 24. maaliskuuta 1953.

A. J. Salminen

Puheenjohtaja

N. Haapala

Sihteeri

KESKUSJÄRJESTÖT.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Keskusliitto joutui omalta osaltaan kantamaan osuusliikkeiden toiminnassa ilmenneitä rasituksia. Sekä pääoma- että kannattavuuskysymyksen hoitamisessa osuusliikkeet tarvitsevat KKn apua enemmän kuin edellisenä vuonna. Toisaalta taas kannattavuustason heikkeneminen vaati KKta kiinnittämään entistäkin enemmän huomiota osuusliikkeiden tarkastus- ja neuvontatyöhön.

KKn edustajakokous hyväksyi keskusliitolle uudet säännöt, jotka aiheuttivat eräitä huomattavia muutoksia sekä KKssa että koko osuuskauppaliikkeessä. Tärkein niistä oli v. 1946 KKn sääntöihin otetun suhteellisuusperiaatteen poistaminen. Täten KKn hallintoneuvoston ja johdokunnan jäsenet valitaan jälleen enemmistövaaleilla.

KKn osuuskauppakoulun rakennuksen työt olivat rahoitusvaikeuksien vuoksi pysähdyksissä alkupuolella vuotta, mutta pantiin hallintoneuvoston päätöksellä uudestaan käyntiin vuoden puolivälissä. Varsinaisen koulurakennuksen harjannostajaiset pidettiin 10. 11. 1952 ja oppilasasuntolarakennusten 23. 1. 1953, jolloin samalla rakennuksen peruskirja muurattiin koulun seinään.

Osuustukkukauppa.

Edistysmielisten osuusliikkeiden kaupallisen ja tuotannollisen keskusjärjestön OTKn myynti lisääntyi vuonna 1952 3 miljardilla markalla 35,5 miljardiin, mikä merkitsi 9,1 %:n lisäystä edellisestä vuodesta.

OTKn osastojen kesken myynti jakaantui seuraavasti:

	Myynti		Muutokset	
	1952	1951	%	
	milj. mk.			
Siirtomaatavaraosasto	9.266	7.817	+	18,5
Maatalousosasto	7.761	6.392	+	21,4
Rautaosasto	6.516	6.028	+	8,1
Vaatetus- ja teollisuusosasto	4.445	4.629	—	4,0
Hedelmäosasto	2.582	1.973	+	30,9
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	1.993	2.106	—	5,4
Jalkineosasto	1.560	2.088	—	25,3
Koneosasto	379	487	—	22,2
Tytäryhtiöiden oma laskutus	1.039	1.066	—	2,5
	35.541	32.586	+	9,1

OTKn harjoittama osuustoiminnallinen keskustuotanto lisääntyi ker-
tomusvuotena runsaammin kuin koko liikkeen myynti, nimittäin 1.034
miljoonaa 8.530 miljoonaan. Lisäys oli 13,8 %.

OTKn tuotanto jakaantui eri teollisuudenalojen kesken kahtena viime vuotena seuraavasti:

	Myynti		Muutokset	
	1952	1951		%
	milj. mk.			
Elintarviketeollisuus	6.532	5.434	+	20,2
Vaatetusteollisuus	967	1.037	—	6,8
Muu teollisuus	1.031	1.025	+	0,6
	8.530	7.496	+	13,8

Tuotannon kasvu tapahtui pääasiassa entisten tehtaiden puitteissa, sillä OTKlla ei ollut vielääkään mahdollisuuksia huomattavampaan rakennustoimintaan. Ainoa laitos, joka vuoden kuluessa saatiin entisten lisäksi, oli Keru Oy:n suuri vanutehdas Hyvinkäällä, jonne aikaisempi tehdas siirrettiin Helsingistä. OTKn tuotantolaitosten luku pysyi siten edelleen 24:nä. Laitokset olivat: kahvipaahtimo, Kontio & Kontio Oy:n kalansuolaamot ja -savustamot, 5 lihanjalostustehdas, makaronitehdas, margariinitehdas, 2 meijeriä (Humppilan Meijeri Oy ja Perniön Asemanseudun Meijeri Oy.), mylly, naulatehdas (Oy. Sotkiällä), perunajauho- ja mallastehdas (Oy. Perunalla), puuvalmistustehdas ja saha (OTKn Puu Oy:llä), teknokemiallinen tehdas, tulitikkutehdas, pukutehdas, paitatehdas, leninkitehdas, kapalotehdas, vuodevaatetehdas sekä vanutehdas (Keru Oy:llä).

Omien tuotteiden osuus OTKn myynnistä oli noin 25 %, edellisenä vuotena noin 24,1 %.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Kansa

myönsi vuonna 1952 uusia henkivakuutuksia 21.305 kpl. 2.977 milj. mk:n summalle. Lisäksi yhtiö myönsi hautausvakuutuksia 112 milj. mk:n vakuutussummalle, joten kokonaishankinta nousi 3.089 milj. mk:aan. Vakuutusten keskisuuruus on edelleen kasvanut. Kertomusvuonna se oli 139.700 mk; vastaava määrä edellisenä vuonna oli 128.400 mk. Uusien vakuutusten lunastus samoin kuin vanhojen voimassa pysyminenkin on kertomusvuoden aikana ollut tyydyttävä. Vakuutuskanta lisääntyi yhteensä 2.360 milj. mk ja kohosi vuoden lopussa, voittovakuutussummat mukaan luettuna, 16.000 milj. mk:aan. Vakuutuskorvausten määrä on jatkuvasti lisääntynyt erikoisesti sairauskorvausten osalta. Vakuuteuille voitonjaon perusteella myönnetty lisäsummat on vahvistettu myös vuodeksi 1953 entisen suuruisina. Yhtiön voitonjakoon käyttämä ja varaama määrä on viime vuosina vakuutussumman 1.000:ta kohti ollut suurempi kuin muissa henkivakuutusyhtiöissä.

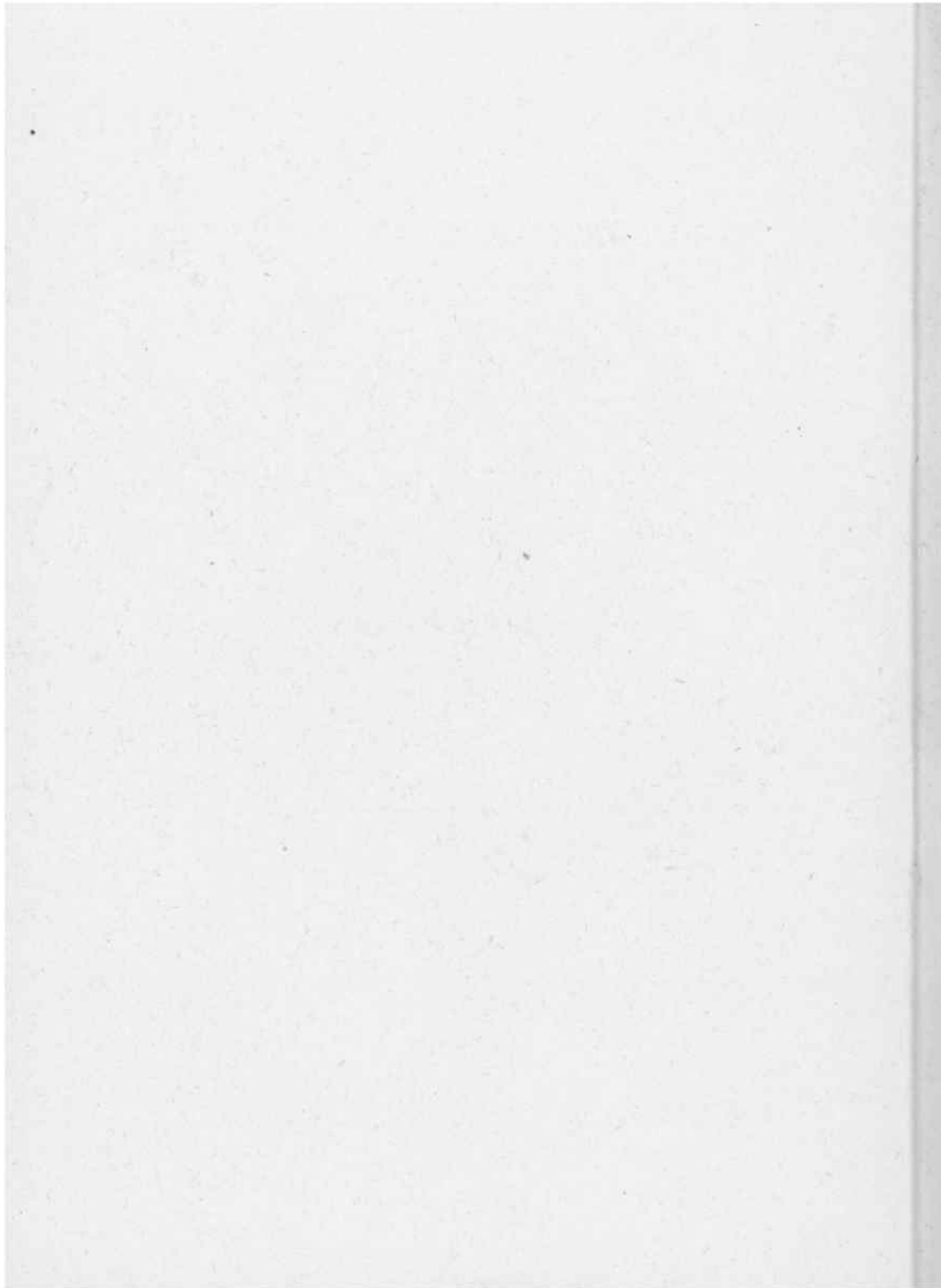
Keskinäinen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan kotimainen palovakuutuskanta kasvoi vuoden aikana 21.000 milj. mk ja oli vuoden lopussa 129.000 kpl. 107.000 milj. mk:n summalle. Palovahinkoja sattui kaikkiaan vuoden aikana 329 eli 95 enemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvauksina suoritettiin 81,5 milj. mk, edellisenä vuonna vain 31,6 milj. mk. On todettava, että palotapausten luvussa ja suoritetuissa korvausmäärissä on tapahtunut varsin jyrkkä nousu edelliseen vuoteen verrattuna. Osuuskauppojen osuus palotapausten luvussa oli 37 ja suoritetuista korvauksista 43,2 milj. mk. Suurimmista osuuskauppoja kohdanneista paloista mainittakoon Ol. Vallan, korvaus 8,3 milj. mk, Ol. Sallan, korvaus 8,2 milj. mk ja Nuutajärven Ok:n, korvaus 5,6 milj. mk.

Yhtiön tapaturmavakuutuskanta lisääntyi kertomusvuoden aikana 2.310 milj. mk ja oli vuoden päättyessä 12.101 milj. mk. Myös liikennevakuutukset lisääntyivät huomattavasti. Vuoden päättyessä oli voimassa 3216 liikennevakuutusta, edellisenä vuonna 2418. Vaunuvahinkovakuutukset ja autopalovakuutukset lisääntyivät suhteellisesti vieläkin enemmän.

Henki-Kansan ja Palo-Kansan uudet sijoitukset vuoden aikana olivat noin 400 milj. mk. Pääosan uusista sijoituksista muodostavat osuuskaupoille ja asuntotuotantoon myönnetyt lainat. Sijoitusten kokonaismäärä vuoden lopussa nousi noin 1850 milj. mk:aan.

Eläkekassa Tukeen liittyi vuoden aikana uusia jäseniä 1.672 kpl. ja vanhoja poistui 995. Vakuutettujen luku lisääntyi 677:llä ja oli vuoden lopussa 8.511. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 142,7 milj. mk ja nousi 757,0 milj. mk:aan.

Tuen luotonanto rajoittui yksinomaan osuuskauppaliikkeen piiriin. Uusia lainoja myönnettiin 290 milj. mk:n määrälle, ja sijoitusten kokonaissumma vuoden lopussa oli 1.100 milj. mk.

Jos kohdallesi sattuisi tulipalo...

He tulevat tärkeälle asialle...

Tulipalo tulee kysymättä vierailuajaksi. Punaisen kukon voittokulku hävittää tuhansia koteja vuosittain. Asettakaa te omalta kohdaltanne sulku tulen tuhoille. Ottakaa riittävä palovakuutus omaisuutenne suojaksi.

Eräänä kohtalokkaana päivänä —

aivan aavistamatta — tapahtui näin. Muutamassa hetkessä oli jäljellä vain kasa tuhkaa. Onneksi oli rakennus vakuutettu Kansa-yhtiössä, joka myös palovakuutuksien antajana on yksi maamme suurimmista.

Jo silloin kun talo on rakenteilla

on syytä hankkia riittävä palovakuutus. Rakennuksen valmistuttua on edelleen huolehdittava, että vakuutus jatkuvasti pysyy riittävänä sekä rakennuksen että irtaimiston osalta. Kansa-yhtiö on vankka varustuksenne vahingon varalle.

Palovakuutusmaksut ovat huokeita

Teidän kannattaa vakuuttaa omaisuutenne täydestä arvostaan, jopa aika-ajoin tarkistaakin, että vakuutussumma pitää yhtä vallitsevan hintatason kanssa. Palovahingon sattuessa Kansa-yhtiö maksaa korvauksen nopeasti ja oikeudenmukaisesti.

■ KANSA-YHTIÖ ■

Jäsenten aluekokoukset

pidetään tänä keväänä seuraavasti:

keskiviikkona	8. 4. 53	kello 19,00	Rautjärven myymälässä,
„	8. 4. 53	„ 19,00	Utulan myymälässä,
„	8. 4. 53	„ 19,00	Virmutjoen myymälässä,
„	8. 4. 53	„ 19,00	Salonsaaren myymälässä,
„	8. 4. 53	„ 19,00	Rasilan kahvilassa,
torstaina	9. 4. 53	„ 19,00	Anolan myymälässä,
„	9. 4. 53	„ 19,00	Pulpin myymälässä,
„	9. 4. 53	„ 19,00	Honkalahden Ty:n talossa,
„	9. 4. 53	„ 19,00	Jänhiälän myymälässä,
„	9. 4. 53	„ 19,00	Korvenkylän myymälässä,
perjantaina	10. 4. 53	„ 19,00	Itä-Siitolan myymälässä.
„	10. 4. 53	„ 19,00	Linnansuon myymälässä,
sunnuntaina	12. 4. 53	„ 10,00	Immolan myymälässä.
„	12. 4. 53	„ 10,00	Meltolan myymälässä,
„	12. 4. 53	„ 10,00	Vuoksenniskan Ty:n talossa,
„	12. 4. 53	„ 13,00	Tienhaaran myymälässä,
„	12. 4. 53	„ 13,00	Tainionkosken Ty:n talossa,
„	12. 4. 53	„ 13,00	Rautatehtaan ruokalassa,
maanantaina	13. 4. 53	„ 19,00	Ravintolan juhlahuoneistossa Imatran- koskella.

Kokouksissa käsitellään jäsenten edustajiston varsinaiselle kevätkokoukselle sääntöjen mukaan esille tulevia asioita sekä keskustellaan myymälöiden toiminnasta.

Kehoitamme liikkeemme jäseniä runsaslukuisesti saapumaan kokouksiin pohtimaan liikkeemme asioita.

OSUUSLIIKE IMATRA i.l.
Johtokunta.